

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod proprietates determinant hypostases non substantiam id est
naturam. D. E. F

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

ligi subiectis hypostasēs tantum non essentiā quā illis proprietatibus determinantur.

Quod proprietates determinant hypostasēs, non substantiam id est, naturam.

*Ioan. Dam.
lib. 3. de orthodoxa fide ca. 6. ad principium.
Cap. 7. eiusdem in principio.*

Lib. 3. cap. 5. in princip.

ILLÆ n. proprietates singulæ singulis pprie cōueniunt personis, & per eas personę determinantur, & à se inuicem differunt, sed à se non secedūt. Vnde Ioan. Damasc. Non differūt ab inuicem hypostasēs secundum substantiam, sed secundū characteristicā idiomata, id est, determinatiuas proprietates. Characteristica vero, id est, determinatiua, sunt hypostaseon & non naturæ. etenim hypostasēs determinant. Item esse quidē intēporaliter & eternaliter dicimus diuinā verbi hypostasim, simplicem, omnia habentē quæ habet pater, vt eius homouision, id est, cōsubstantialē: natiuitatis modo & habitudine à paterna hypostasi differentē, nūquam vero à paterna hypostasi secedētem. Idem apertius exprimens personales proprietates, in eodē ait: Differentiā hypostaseon, id est, personarum in tribus proprietatibus, id est, paterna & filiali & processibili recognoscim⁹. Insecessibiles autem ipsas hypostasēs, & indistabiles inuicem, & vnitas quidem inconfusibiliter; tres n. sunt & si vnitę: diuisas autē indistanter. Etenim singula perfecta est hypostasis, & propriā proprietatem, scil. existentiz modum propriū possidet: sed vnitę sunt substantia, & non distant neq; secedunt à paterna hypostasi. Ecce hic habet distinctas tres illas proprietates, quæ supra diuersis significatz sunt modis.

Quod sunt alia nomina personarum easdem proprietates notantia scilicet genitus genitor, verbum, imago.

HIC non est prætermittendū, quod sicut pater & filius & spiritus S. nomina personarum sunt, & proprietates personales designant: ita etiā sunt & alia

alia nomina personarum, i. quæ ipsas personas significant, & earum proprietates denotant, & easdem quas & nomina prædicta: vnde & relatiuè dicuntur, scilicet genitor, genit⁹, verbū, imago. Vnde August. in 5. lib. de Trinit. ait: Videndum est, inquit, hoc significari cū dicitur genitus, quod significatur cum dicitur filius: Ideo. n. filius quia genitus: & quia filius, utiq; genitus. Sicut autem filius ad patrem, sic genitus ad genitorē refertur: & sicut pater ad filiū, ita genitor ad genitum. Idē in vj. lib. de Trin. Verbum quidem solus filius accipitur, non simul pater & filius, tanquā ambo sint vnum verbum. Sic. n. verbum dicitur, quomodo imago, nō autē pater & filius simul ambo imago: sed filius solus est imago patris, quemadmodū & filius. Idē in 7. li. de Trin. Verbum secundum quod sapientia est & essentia, hoc est, q. pater, quia verbum nō est pater, & verbum relatiuè dicitur, sicut filius. Item in eodē, Sicut filius ad patrē refertur, ita & verbum ad eum, cuius est verbū, refertur; cū dicitur verbum. Et propterea nō eo verbum, quo sapientia dicitur: quia verbū non ad se dicitur, sed tantū relatiuè dicitur ad eum cui⁹ est verbum, sicut filius ad patrē. Eo quippe est filius, quo verbū: & eo est verbum, quo filius: sapientia verò, quo essentia: & ideo, quia pater & filius sunt vna essentia & vna sapientia. Item in eodem: Non est pater ipse verbum, sicut nec filius, nec imago. Quid autem absurdius quā imaginem ad se dici? Idem in 5. dicitur relatiuè filius, relatiuè dicitur verbum, & imago: & in omnibus his vocabulis ad patrem refertur, nihil autem horum pater dicitur.

Cap. 7. l. 5.
in princip.
Cap. 2. post principiu
Cap. 3. serz ad princip.
Lib. 7. de Trin. cap. 1. ad princip.
Ibid. paulo inferius.
Ibid. paulo superius.
Ibid. paulo inferius.
Lib. 7. ad principium.
ca 13. lib. 5. de Trinita.

Breuiter summam colligit intelligentia predictorum.

APERTE ostensum est, q. sicut filius vel genitus relatiuè dicitur ad patrē, ita verbū, & imago, & q. eo dicitur verbū siue imago quo filius, id est,

L eadem

eadem proprietate siue notione dicitur verbū & imago qua filius: sed non eo quo verbum, dicitur sapientia vel essentia, quia non notione qua dicitur verbum, dicitur sapientia. Nam sapientia dicitur secundū essentiā, nō secundum relationem. *Generalis regula eorum quæ ad se, & eorum quæ relatiuè dicuntur: Quicquid enim ad se, simul ambo dicuntur: sed non ita in prædictis relatiuis.*

Cap. 2. statim post principium.

EST & hic aduertenda quædam generalis regula eorum quæ ad se, & eorum quæ relatiuè dicuntur de patre & filio. Quicquid. n. ad se dicuntur, vt ait August. in sexto lib. de Trin. non dicitur alter sine altero, id est, quicquid dicuntur quod substantiam eorum ostendat, ambo simul dicuntur. Ergo nec pater est Deus sine filio, nec filius sine patre, sed ambo simul Deus: sed non ambo simul pater, nō ambo simul filius, vel verbum, vel imago. *An secundum substantiam dicatur Deus de Deo, & huiusmodi.*

Hic queritur cum dicitur, Deus de Deo, lumen de lumine, & huiusmodi, vtrum dicantur secundum substantiam. nam secundum relationem constat ista non dici. Si vero secundum substantiam dicuntur simul ambo, scil. pater & filius, possunt dici Deus de Deo, lumē de lumine, secundum prædictam regulam. Ad quod dicimus, quia licet De⁹ secundum substantiam dicatur & lumē, & sapientia, & huiusmodi, & nunquam relatiuè accipiuntur: aliquādo tamē pro relatiuis, i. pro psonis, sed non relatiue, accipiuntur: vt cum dicitur. De⁹ genuit Deum, alterum pro patre, alterū pro filio ponim⁹: similiter cū dicitur, Deus de Deo, lumen de lumine. In aliis quoque locutionibus sæpe reperiuntur nomina essentiæ ad significationē personarum deducta: vt cū dicitur, De⁹ nat⁹, De⁹ mortuus, Deus passus, vbi filius tantū significatur. Ita

& de